

Diskussionsunderlag: *Lilla asken*

INTRODUKTION

INGÅNG. Skapa förståelse och väck förväntningar på novellen genom att studera titeln, baksidestexten och författarpresentationen.

- TITELN. Vilka tankar väcker titeln?
- BAKSIDESTEXTEN. Baksidestexten är ett kortare utdrag ur novellen. Vad är det som sker i utdraget? Vem handlar det om? Vilka frågor väcker utdraget?
- FÖRFATTARPRESENTATIONEN. På omslagets insida finns en presentation av Ania Monahof. Hur beskrivs hon? Vad sägs om hennes livsbakgrund?
- DINA FÖRVÄNTNINGAR. Vad verkar *Lilla asken* handla om? Vad hoppas du att läsningen ska ge dig?

ÖVERGRIPANDE TEMA – Överlevnad. Vilka är de första vi tänker på att skydda i en krissituation? Hur märks personernas överlevnadsinstinkt i berättelsen? På vilket sätt märker vi Annoschkas ängslan över att vara på väg igen?

Samtala om texten

GREPPA HANDLINGEN

1. Vad handlar novellen om? Gör en kort sammanfattning.

TITEL

2. Vad säger titeln om innehållet? Tycker du att titeln passar till novellen?

TID OCH MILJÖ

3. I vilken tidsepok utspelar sig novellen? Vad kan vi hitta för detaljer i texten som tyder på det?

4. Var bor familjen i början av novellen? Var har de flytt ifrån?

PERSONER

5. Vad får vi reda på om Annoschka?

6. Hur ser hennes familj och släktband ut? Var befinner sig männen?

HÄNDELSEFÖRLOPP OCH CENTRALA IDÉER

7. Varför måste Annoschkas familj fly från Finland?

8. Varför vill inte mormodern följa med?

9. Vad menar Annoschkas moster när hon hotar med att skriva under amnestipapper? Ta reda på vad det innebar på den tiden.

10. Varför kan inte Annoschka berätta om familjens flyktplaner ens för sin bästa vän Terttu?

11. Varför tror du att mannen låter Dima följa med i båten när han berättar att han har varit i Sibirien? Ta reda på förhållandena i Sibirien under denna tid.

12. Vilka är familjens fiender och varför vill kustbevakningen skjuta ner deras båt?

13. Vad känner alla när Annoschkas mamma börjar sjunga?

14. Hur förstår familjen att de har nått svensk mark?
15. Vad tror du det innebär att hamna i karantän?
16. Hur tror du att bokens sista scen speglar familjens känsla över att vara i Sverige?

FORM

17. Vad tror du skulle hända om författaren hade använt ett annat berättarperspektiv? Till exempel låtit mormodern berätta.

BUDSKAP

18. I början av novellen finns ett citat, vad tror du författaren vill säga med detta? Påverkar det hur vi läser berättelsen?

EGNA TANKAR

19. Vad tror du kommer hända efter det att novellen slutar?
20. Vad tycker du om novellen? Var det något särskilt du fastnade för? Varför?

GRUPPDISKUSSIONER

KRIG - Novellen utspelar sig under andra världskriget, vad vet vi om kriget? Hur var det för människor som flydde från Sovjet? Vad flydde de undan?

JÄMSTÄLLDHET – I novellen är det kvinnorna som styr och fattar beslut. Vad tror du att kriget gjorde för jämställdheten, vilken roll fick kvinnorna axla som tidigare tillhört männen? Vad tror du hände med könsrollerna när det blev fred?

NUTID – Kan vi dra några paralleller till det som händer i världen idag? Ge exempel.

TEMALÄSNING

Lilla asken är en del i en serie om fyra skönlitterära berättelser om flykt. Texten kan läsas tillsammans med de övriga novellerna: *Du och jag mot världen*, *Eller sjunk i havet* och *Farväl till dem på land*. Exempel på teman man kan diskutera är – Krig och flykt över tid, vad har förändrats mellan dessa generationer? Vad har inte förändrats? Vilka detaljer i berättelserna går igen i alla texter?